

6. Селуянов В.Н. Адаптация организма футболистов к соревновательной и тренировочной деятельности / Селуянов В.Н., Сарсания С.К., Сарсани К.С. Методические рекомендации. – Москва. 2003.–90 с.
7. Физиологическое тестирование спортсменов высокого класса: [научно – практическое руководство / науч. ред. МакДугал Дж.Д., Уэнгер Г.Э., Грин Г.Дж.]. -Киев: Олимпийская литература, 1998. – 431 с.
8. Badiru D. The Physics of Soccer: Using Math and Science to Improve Your Game / Deji Badiru. Books for home, work, and leisure. ABICS Publications A Division of AB International Consulting Services. USA, Lexington, - 2010–296 p.
9. Bangsbo J. Assessment of the physiological capacity of elite soccer players / J. Bangsbo, L. Michalsik// Science and Football, 1999. -н. 4. – P. 53-62.
10. Ekblom B. Handbook of Sport Medicine and Science. Football (Soccer) / B. Ekblom. - London – Boston: Blackwell Science Publishers, 1994. - 276 p.
11. Hargreaves A. Skills and strategies for coaching soccer / Alan Hargreaves and Richard Bate. – 2 nd ed. United States: Human Kinetics – 2010. – 370 p.
12. Murgatroyd S.R. Pulmonary O₂ uptake kinetics as a determinant of high-intensity exercise tolerance in humans / Murgatroyd S.R., Ferguson C., Ward S.A., Whipp B.J., and Rossiter H.B. // J Appl Physiol. 2011, 110. –p. 1598-1606.
13. Reilly T. Science of training - soccer: a scientific approach to developing strength, speed and endurance / Thomas Reilly. Routledge is an imprint of the Taylor & Francis Group. New York&London. – 2007. – 192 p.

Тетяна Людовик, Курп'ян Гулей, Микола Гавриленко, Володимир Оліярник
Національний університет «Львівська політехніка»

ІННОВАЦІЙНЕ СКЕРУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ВНЗ ТЕХНІЧНОГО ПРОФІЛЮ

У роботі розглянуто питання професійно-прикладної фізичної підготовки студентів ВНЗ технічного профілю як об'єкта упровадження інновацій. Виділено наукові основи передумови інноваційних процесів у технології спеціалізованої фізичної підготовки. Узагальнено та обґрунтовано чільні передумови інноваційних процесів у технології професійно-прикладної фізичної підготовки студентів ВНЗ технічного профілю у ракурсі сучасних тенденцій трансформації галузі, спрямовані на підвищення її ефективності для забезпечення успішності майбутньої професійної діяльності фахових спеціалістів технічної галузі.

Ключові слова: студент, професійно-прикладна фізична підготовка, фізичне виховання, інновації, технічний профіль.

Людовик Т., Гулей К., Гавриленко Н., Оліярник В. Инновационное направление технологии профессионально-прикладной физической подготовки студентов вузов технического профиля. В работе рассмотрены вопросы профессионально-прикладной физической подготовки студентов вузов технического профиля как объекта внедрения инноваций. Выделены научные основы предпосылки инновационных процессов в технологии специализированной физической подготовки. Обобщены и обоснованы главные предпосылки инновационных процессов в технологии профессионально-прикладной физической подготовки студентов вузов технического профиля в ракурсе современных тенденций трансформации отрасли, направленные на повышение ее эффективности для обеспечения успешности будущей профессиональной деятельности профессиональных специалистов технической отрасли.

Ключевые слова: студент, профессионально-прикладная физическая подготовка, физическое воспитание, инновации, технический профиль.

Ludovik T., Guley K., Gavrilenko N., Oliyarnik V. Innovative orientation technology of the professionally applied physical training of students of university a technical profile.

The questions of professional-applied physical training of students of university a technical profile as an object of innovation is considered. The proper organization of work professional-applied physical training most is a important component of ensuring the psychophysical readiness of of university graduates for future employment activities consider.

The task of the work – to find out the major preconditions of innovation processes in technology professionally applied physical training of students of university a technical profile Tighlited the scientific basis premise of innovation processes in technology of specialized physical training the theoretical generalization of special scientific and methodical literature it was found. Overview and proved dominant prerequisites of innovation processes in technology professionally applied physical training of students of technical universities account current trends in perspective transformation of the industry aimed at improving its efficiency to ensure the success of future professional experts specialized technical field. Urgent need for radical restructuring of professionally applied physical training of students of university technical profile through the introduction of innovative technologies in the process, in accordance with the changes that occur in the technical field under the influence of scientific and technological progress is installed . An important direction in implementing an innovative approach to the formation of professional readiness of university students technical profile for future professional activity, according to some experts, are: modernization of vocational applied physical training in high school by priority use of personalization and differentiation, selection types of physical activity, relevant socio -psychological and morphofunctional status of students, style and way of life.

Key words: student, professionally applied physical training, physical education, innovation, technical profile.

Низький рівень психофізичної готовності студентів ВНЗ та відсутність позитивної динаміки у його стані під час навчання, що зазначається у значному переліку праць [1-3, 7-15], обумовлюють необхідність удосконалення існуючих напрямів формування здоров'я студентської молоді під час перебування у ВНЗ. Успіх підготовки майбутніх фахових спеціалістів обумовлений впливом

ряду чинників, одним з яких є професійно-прикладна фізична підготовка (далі ППФП) у фізичному вихованні студентів ВНЗ [4, 6].

Найважливішим складовим компонентом забезпечення психофізичної готовності випускників вищої школи до майбутньої фахової діяльності вважають саме належну організацію роботи з ППФП [1, 10-15]. Саме вона посідає особливе місце й має всі можливості для того, щоб спрямувати освітній процес на забезпечення професійної готовності випускників ВНЗ. В умовах навчання раціональне використання всього арсеналу засобів ППФП, як методу забезпечення дієвості процесу формування психофізичної готовності студентської молоді, набуває особливої значущості [2, 10, 15].

Актуальність дослідження ППФП студентів технічного ВНЗ обумовлюється місцем та роллю технічних професій у народному господарстві, високими темпами розвитку галузі, великою часткою особистого чинника в забезпеченні ефективності виробництва і підвищення продуктивності праці, а також високими вимогами до фізичної, психічної підготовленості та забезпечення високого рівня здоров'я майбутніх спеціалістів.

Згідно думки фахівців галузі [4, 6, 10-13] професійна профілізація фізичного виховання у відповідності з напрямками технічної галузі має істотне практичне значення для розвитку цієї галузі у відповідності з вимогами часу. В умовах переорієнтації ППФП на підвищення рівня її ефективності розширюється коло актуальних питань такого виду фізичної підготовки студентів.

ППФП студентів ВНЗ технічного профілю являє собою педагогічно спрямований процес забезпечення спеціалізованої фізичної підготовленості до професійної діяльності в технічній галузі [10, 12]. Ефективна реалізація професійно-прикладного напрямку у заняттях з фізичного виховання забезпечує досягнення належного рівня психофізичної готовності фахових спеціалістів з урахуванням перманентного розвитку технічної галузі, зумовленої науково-технічним прогресом. Високий рівень сучасної техніки й технологій, постійне підвищення інтенсивності технічної діяльності потребує відповідної підготовленості майбутніх фахових спеціалістів для успішного виконання своїх професійних обов'язків [5, 15]. Своєю чергою, це зумовлює об'єктивну необхідність перегляду структури, змісту і скерування ППФП студентів ВНЗ, які спеціалізуються за технічним напрямом. Як вважають [2, 5, 7, 10, 15], на сьогодні гостро повсталася проблема створення нових інноваційних технологій ППФП у ВНЗ, яка спроможна створити підґрунтя високого рівня працездатності кваліфікованих спеціалістів. У період становлення суспільних трансформацій в Україні вони пов'язані, насамперед, з обрuntuванням доцільності, статусу і пошуком оптимальної моделі ефективної професійної підготовки студентської молоді [12, 14].

Значущість питань визначеного напрямку дослідження обумовлена тим, що при великій кількості робіт методичної спрямованості ППФП, визначені конкретні питання технологічно-інноваційних основ цього напрямку фізичної підготовки студентів ВНЗ технічного профілю не ставилися і не піддавалися експериментальному дослідженню. У наявних наукових працях відсутній системний аналіз технології ППФП спеціалістів технічного фаху як об'єкта упровадження інновацій, параметрів та критеріїв інноваційності а також самого процесу розробки педагогічних технологій, що й визначило напрям нашого дослідження.

Мета роботи – з'ясувати чільні передумови інноваційних процесів у технології ППФП студентів ВНЗ технічного профілю.

Методи дослідження Для вирішення поставлених завдань використовувались загально-наукові методи теоретичного рівня: аналіз, синтез, абстрагування, індукція, систематизація та узагальнення даних науково-методичної та спеціальної літератури.

Виклад основного матеріалу дослідження. Результати аналізу науково-методичної літератури [1-15], вивчення поточного стану і перспектив застосування засобів ППФП, що забезпечує ефективну підготовку студентів ВНЗ до професійної діяльності у технічній галузі, засвідчують необхідність активного упровадження інноваційних заходів у цей процес. Означене зумовлене тим, що ефективне функціонування суспільства забезпечується наявністю високоякісно підготовлених фахівців, які окрім володіння професією, повинні вміти керувати станом свого здоров'я.

Розвиток науково-технічного прогресу призвів до значного збільшення механізації та автоматизації виробничих процесів. Ця обставина, своєю чергою, привела до зниження фізичного навантаження на фахівця. Одночасно значною мірою збільшилась інтенсивність і напруженість праці, підвищилася індивідуальна відповідальність спеціалістів технічного профілю за результат його виробничої діяльності [7, 12, 14]. Саме тому, на сьогодні гостро повсталася проблема створення нової інноваційної технології ППФП у вищих навчальних закладах яка спроможна створити підґрунтя високого рівня працездатності висококваліфікованих спеціалістів, і з цим згідна переважна більшість науковців галузі [1-3, 5, 7, 12, 15]. Вельми перспективний шлях вирішення даної проблеми, на нашу думку, полягає у кардинальному перегляді існуючої консервативної системи ППФП студентів на застосування нових освітньо-тренувальних технологій, що забезпечують високу оздоровчу спрямованість, ефективно формують ППФП з урахуванням сучасних тенденцій розвитку технічної галузі, сприяють індивідуальній корекції фізичного розвитку і фізичної підготовленості, розвитку потреб і мотивів студентів технічного ВНЗ до систематичних занять фізичною культурою. При цьому, вважається [4, 7, 11, 15] слід ураховувати реалії цих спеціальностей і бути орієнтованими на перспективу розвитку професії.

У цьому ракурсі, останнім часом увійшов у вжиток термін «інноваційна технологія ППФП». Одні дослідники [3, 5, 12] тлумачать його як цілеспрямоване систематичне та послідовне упровадження в практику прийомів, способів дій і засобів, які охоплюють цілісний процес ППФП від визначення його мети до одержання очікуваних результатів. Інші [4, 6, 10], як комплексний, інтегрований процес, що охоплює суб'єктів, ідеї, способи організації інноваційної діяльності і забезпечує результативність нововведення. Згідно інших позицій [3, 11] до інновацій зараховують не просто створення нових засобів, а й сутнісні зміни, які виявляються в новому способі діяльності. У цьому контексті вважають інноваційними підходи, що перетворюють характер ППФП щодо його цільової орієнтації у процесі фізичного виховання. Ряд науковців [7, 9] використовують цей термін у ракурсі оновлення технології ППФП та перебудову особистісних установок викладачів-практиків.

Новітні інноваційні технології спрямовані на підвищення якості ППФП. На основі ретельного аналізу наукового доробку [1, 3, 5-12], визначено, що ключовими чинниками забезпечення ефективності їхнього упровадження у ППФП є ряд умов. Серед них:

- наявність науково-обґрунтування інноваційних нововведень у технології ППФП;
- дотримання принципу безпосередньої взаємодії викладача та студента;
- забезпечення динамічності в оволодінні професійними студентами компетенціями у відповідності з вимогами часу;
- використання новітніх технологій у формах і способах організації та проведення педагогічного процесу ППФП;

– дискретність інноваційних процесів у ППФП.

Водночас, наявні теоретичні роботи у визначеному напрямі [3, 10-12], досвід ряду кафедр фізичного виховання вказують на низький рівень використання інновацій у системі ППФП студентів ВНЗ технічного профілю з урахуванням сучасних тенденцій розвитку галузі. На наш погляд, одним із основних чинників низького рівня упровадження інновацій є нерозробленість теоретичних основ використання інноваційно-педагогічних технологій у ППФП. Значення теоретичних занять велике, тому що в ряді випадків це єдиний шлях для викладу студентам необхідних професійно-прикладних знань, пов'язаних з використанням засобів фізичної культури і спорту в процесі набуття ними професійних **компетенцій**. **Визначені** конкретні питання технологічно-інноваційних основ цього напрямку фізичної підготовки студентів ВНЗ технічного профілю не ставилися й експериментально не перевірялися. На наш погляд, ключовим чинником низького рівня упровадження інновацій є нерозробленість теоретичних основ інтеграції інноваційно-педагогічних технологій.

Вважається, що поряд з обов'язковими теоретичними заняттями, передбаченими навчальною програмою з фізичного виховання, необхідні заняття на теми, що висвітлюють окремі розділи ППФП у ракурсі сучасного поступу технічної галузі [10-12]. Перебудова свідомості студентів, використання нових досягнень та методик у фізичному вихованні, дозволяють докорінно змінити спосіб життя сучасної молоді.

Упровадженню інноваційних процесів, як правило, передують нові потреби суспільства, наукові відкриття або результати наукових досліджень [9, 12]. Професійна спрямованість сучасної технічної вищої освіти обумовлює необхідність у процесі формування особистості майбутнього високопрофесійного фахівця особливу увагу звертати на розвиток його професійних якостей та забезпечення фізичної готовності загалом з урахуванням особливостей сучасних трансформацій професійної діяльності. Розробка та упровадження інноваційних технологій у ППФП вимагає й нових підходів в управлінні, залучення до традиційної системи ППФП принципово новітніх елементів, оскільки цей процес не зводиться лише до розвитку професійної компетенції майбутніх фахівців технічного профілю [7, 10]. Поряд із тим, він передбачає реорганізацію цього процесу на основі урахування сучасних підходів до організації суб'єктів діяльності в процесі професійної підготовки.

Як зазначають науковці [1, 2, 8, 15], ППФП студентів ВНЗ має важливе практичне значення для суспільства, тому що є одним з безпосередніх чинників покращання професійної підготовки кадрів на основі забезпечення підвищення надійності функціонування фізіологічних функцій організму. В умовах обмеженої кількості програмних годин курсу фізичного виховання ВНЗ, застосування найефективніших прогресивних засобів роботи зі студентами залишається єдиною можливістю досягнути позитивної динаміки з метою реалізації професійно-прикладного напрямку у курсових заняттях. На думку спеціалістів [2, 3, 10, 12], такі інновації мають носити перманентний характер, що забезпечує накопичення наукового матеріалу з урахуванням тих постійних змін, які відбуваються в технічній галузі під впливом науково-технічного прогресу й, відповідно, вимагають належного рівня психофізичної готовності фахових спеціалістів. Зазначене передбачає, що при розробці ППФП студентів ВНЗ технічного профілю загальні положення ППФП повинні доповнюватися більш поглибленими психофізіологічними дослідженнями на робочих місцях із застосуванням новітніх прогресивних методик, які використовуються у фізіології, психології, гігієні праці та спортивному тренуванні. В такий спосіб, як вважають спеціалісти [3, 5, 9], накопичується науковий матеріал з урахуванням тих динамічних змін, які відбуваються у галузі під впливом науково-технічного розвитку. Проте, на сьогодні, вчені [7, 8, 11] поділяють думку про те, що інформаційний напрям координації ППФП, як один із стратегічних напрямів, перебуває у незадовільному стані і не відповідає сучасним вимогам технічної галузі, яка динамічно розвивається [11].

Соціальний та науково-технічний прогрес у технічній галузі та високі темпи її розвитку, зумовлюють необхідність постійного удосконалення професійних навичок та здібностей майбутніх спеціалістів, розвиток котрих невіддільний від їхнього фізичного вдосконалення [8, 10]. У зв'язку з останнім, одним з важливих напрямів у реалізації інноваційного підходу до формування професійної готовності студентів ВНЗ технічного профілю до майбутньої фахової діяльності, на думку ряду фахівців [7-10, 15], є: модернізація системи ППФП у вузі шляхом пріоритетного використання індивідуалізації та диференціації навчання, вибору видів фізичної активності, відповідних соціально-психологічному та морфофункціональному статусу студентів, стилю та способу їхнього життя.

Проте, незважаючи на певну розробленість сучасних підходів до організації ППФП та доволі широкого обсягу наукової та методичної інформації у ракурсі сучасних трансформацій галузі, на практиці не спостерігається дійових ефектів від їхнього упровадження. Ця обставина найчастіше пояснюється відсутністю сталого цільового спрямування у свідомості студентів на самовдосконалення. У методиці проведення занять за з ППФП за останні декілька років не відбулося кардинальних змін, її ефективність порівняно низька, що також не відповідає вимогам сучасності. Значною проблемою зараз є недостатність програмно-методичного забезпечення навчального процесу та відсутність сучасних технічних засобів не дає можливості студентам поглибити свої знання і застосовувати їх під час самостійних занять. Що також вимагає інноваційного доопрацювання у цьому напрямі та ґрунтовної наукової розробки. Чільним рушійним чинником при цьому є низький рівень упровадження інноваційних технологій та необґрунтовані пропозиції з модернізації процесу ППФП, спрямовані на покращання її якості. Як зазначено у ряді праць [3, 7, 11], кількість ефективних інформаційно-методичних систем та їхнє використання у ППФП студентів дуже нечисленне і вимагає глибокої наукової розробки

Прагматичний вектор соціальної поведінки у студентському середовищі щодо вибору шляхів досягнення життєвого успіху, розглядається фахівцями як мотиваційний стимул для формування здорового способу життя та культури дозвілля, як інструмент творення бажаного іміджу, що є складовою ймовірності успішної майбутньої професійної кар'єри. Опосередкованим результатом і наслідком цілеспрямованого використання ППФП студентів є збереження здоров'я, підтримка професійної працездатності, якості та надійності праці при оптимальному функціонуванні систем організму, що забезпечується ефективним оволодінням та реалізацією **компетенцій ППФП майбутніми фаховими спеціалістами** [3, 5, 7, 9]. Означене зумовлене потребами суспільства у здорових громадянах та потребами виробництва у майбутніх здорових фахівцях, спроможними забезпечити високопродуктивність праці.

І, насамкінець зазначимо, що для вироблення ефективних способів вирішення питань упровадження інноваційних процесів у технології ППФП, необхідна соціологічна інформація щодо трансформацій соціальних замовлень сьогодення та тенденціям

розвитку професійної діяльності на забезпечення високоякісних фахівців згідно із соціально-економічним розвитком суспільства.

ВИСНОВКИ. Проведений аналітичний аналіз наукової літератури дозволив з'ясувати, що у якості обов'язкової складової професійної освіти освітніх установ і будується на основі реалізації одного з найважливіших принципів педагогічної системи – принципу органічного зв'язку фізичного виховання з практикою трудової діяльності.

Формування ефективної ППФП, здатної забезпечувати підготовку працеспроможних фахових спеціалістів, вимагає науково-обґрунтованих коректив спеціалізованої фізичної підготовки у процесі фізичного виховання студентів ВНЗ, відповідної повною мірою вимогам сучасного виробництва з урахуванням сучасних трансформацій промисловості на підставі вимог сьогодення. Вагомим чинником підвищення значення, посилення дієвості ППФП у забезпеченні високого рівня психофізичного стану студентства є повноцінне використання змістовно-методичного й технологічного потенціалу інноваційних технологій у цьому процесі.

ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗРОБОК вбачаємо у розробці диференційованої програми ППФП студентів ВНЗ технічного профілю

ЛІТЕРАТУРА

1. Boreyko N. Yu. Pedagogichni umovy profesiyno-prikladnoyi fizychnoyi pidhotovky studentiv vyshchikh tekhnichnykh navchal'nykh zakladiv : dys. kand. ped. nauk : 13.00.04. Luhans'k, 2008, 201 s.
2. Hryban H. P. Metodolohichni ta psykhologo-pedahohichni vymiry fizychnoho vykhovannya studentiv. Naukovyy chasopys NPU im. M. P. Drahomanova. Seriya 15, Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoyi kul'tury /Fizychna kul'tura i sport/, 2012, Vyp. 16, S. 26–29.
3. Zhukova O. S. Rol' innovatsiynykh protsesiv u pidhotovtsi maybutnikh fakhivtsiv. Pedagogichni, psykhologichni ta medyko-biologichni problemy fizychnoho vykhovannya i sportu, 2007, № 11, S. 122-125.
4. Y'ly'ny'ch V. Y'. Professy'onal'no-prikladnaya fy'zy'cheskaya podgotovka studentov (nauchno-metody'chesky'e y' organy'zatsy'onnye osnovy). M. : Vysshaya shkola, 1999, 144 s.
5. Kabachkov V. A. Osnovy fy'zy'cheskogo vosp'y'tany'ya s professy'onal'noj napravlenno'st'yu v uchebnykh zavedeny'yah proftekhobrazovany'ya : avtoreferat dy's. na soy'skany'e nauch. stepeny' d-ra. ped. nauk : specz. 13.00.04 «Teory'ya y' metodology'ya fy'zy'cheskogo vosp'y'tany'ya, sporty'vnoy treny'rovky' y' ozdorovy'tel'noj fy'zy'cheskoj kul'tury». M., 1996, 40 s.
6. Kabachkov V. A. Professy'onal'naya fy'zy'cheskaya kul'tura v sy'steme nepreryvnogo obrazovany'ya molodezhy' : nauch.-metod. posoby'e. M. : Sovetsky'j sport, 2010, 296 s.
7. Korovy'n S. S. Teorety'ko-metodology'chesky'e osnovany'ya koncepcy'y' professy'onal'noj fy'zy'cheskoj kul'tury.. Teory'ya y' prakty'ka fy'zy'cheskoj kul'tury, 2012, № 2, S. 23–27.
8. Raevsky'j R. T. Professy'onal'no-prikladnaya fy'zy'cheskaya podgotovka : [monografiya]. O. : Nauka y' tekhn'ka, 2008, 224 s.
9. Raevsky'j R. T. Professional'no-prikladnaya fizy'cheskaya podgotovka studentov tekhnicheskyykh vuzov: ucheb. posoby'e. M.: Vysshaya shkola, 2005, 136 s.
10. Людовик Т. Концептуальні аспекти системи професійно-прикладної фізичної підготовки студентів ВНЗ технічного профілю / Т. Людовик // Молода спортивна наука України. – 2014. – Вип. 18, Т. 2. – С. 75–83.
11. Людовик Т. В. Проблемне поле професійно-прикладної фізичної підготовки студентів ВНЗ технічного профілю / Т. В. Людовик // Вісник Чернігівського нац. пед. ун-ту. – 2014. – Вип. 118, Т. 1. – С. 202–206.
12. Романчук С. В. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів технічного ВНЗ, як соціально-економічна проблема / С. В. Романчук, Т. В. Людовик // Фізичне виховання і спорт у контексті державної програми розвитку фізичної культури в Україні: досвід, проблеми, перспективи : зб. наук. пр. ЖДУ ім. Івана Франка. – Житомир, 2014. – С. 147–149.
13. Пилипей Л. П. Системний підхід до створення професійно-прикладної фізичної підготовки студентів ВНЗ / Л. П. Пилипей // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2007. – № 4. – С. 119-124.
15. Пилипей Л. П. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів [Текст] : монографія / Л. П. Пилипей. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. – 312 с.

Маслова Е.В., Гоней М.Н.

Національний університет фізичного виховання і спорту України

СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАСПРОСТРАНЕННОСТИ НАРУШЕНИЙ СЛУХА СРЕДИ ПОДРОСТКОВ

Статья посвящена актуальным вопросам изучения основных причин и тенденций распространенности нарушений слуха среди представителей современной молодежи. Установлено, что среди главных причин нарушения слуха выделяют инфекционные заболевания, токсические поражения, сосудистые расстройства, механические, акустические или контузионные травмы. Стойкое снижение слуха подростков часто возникает в результате воздействия шума, а конкретнее – громкой музыки. Анализ статистических данных свидетельствует о неуклонно возрастающей динамике количества детей и подростков с нарушениями слуха, как в Украине, так и в странах ближнего и дальнего зарубежья.

Ключевые слова: подростки, молодежь, нарушение слуха, причины и последствия.

Маслова О.В., Гоней М.М. Порівняльна характеристика поширеності порушень слуху серед підлітків.

Стаття присвячена актуальним питанням вивчення основних причин і тенденцій поширеності порушень слуху серед представників сучасної молоді. Встановлено, що серед головних причин порушення слуху виділяють інфекційні захворювання, токсичні ураження, судинні розлади, механічні, акустичні або контузіонні травми. Стійке зниження слуху підлітків часто виникає в результаті впливу шуму, а конкретніше - гучної музики. Аналіз статистичних даних свідчить про неухильно зростаючій динаміці кількості дітей і підлітків з вадами слуху, як в Україні, так і в країнах ближнього і далекого зарубіжжя.

Ключові слова: підлітки, молодь, порушення слуху, причини та наслідки.